

Független Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Rákóczy-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
halmaji BOR JÁNOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzártá
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay“-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, Fötér.

Megjött az áldásos béke. A magyar nemzet hatalmas barátja.

Mussolini közvetítésére és felkérésére Hitler német kancellár négyhatalmi értekezletet hívott szeptember 28-ra Münchenbe, hogy a csehek magartartása és indokolatlan fellépése folytán tulságosan elmérgesedett, elkerülhetetlen világháborúval fenyegető helyzetet még egyszer megbeszéljék s ha lehetséges, a szudétanémet-cseh kérdésben a kijelölt területek megszállása mikénti végrehajtásában megállapodjanak, a magyar, lengyel, szlovák és ruthén kérdés-igényeket megoldásra juttassák.

A négyhatalmi értekezlet Chamberlain angol, Daladier francia, Mussolini olasz miniszterelnökök és Hitler német kancellár jelentek meg és 12 óra hosszáig tartó tanácskozás után alapos és megfontolt tanácskozás után minden akadályt elhárítottak az utból, mely a világbékét fenyegette. A négyhatalmi értekezlet megállapította Csehország tulajdonos szudétanémetek által lakott területének átadási feltételeit és megszállási határidejét október 1—10. napjaiban; megállapította a német bevonulás négy szakaszban történő menetrendjét mindazokra a vidékekre, ahol nem lesz népszavazás. A kiürítés módjait és azoknak a területeknek megállapítását, amelyeken népszavazásnak kell történni, nemzetközi bizottság fogja megállapítani. Ebbe a bizottságba Anglia, Francia-, Német-, Olasz- és Csehország egy-egy képviselőt fog küldeni. E bizottság működését azonnal megkezdi. A vegyes lakosságú területeken a népszavazásokat nov. 30. előtt végre kell hajtani. A népszavazások úgy fognak lefolyni, mint a Saarvidéken történtek. A határok végleges megállapítását a nemzetközi bizottság végzi. A nemzetközi bizottság Németország külügyi államtitkárából, Anglia, Franciaország és Olaszország berlini nagyköveteiből fog állani. Ahol annak szüksége mutatkozik, a lakosságot ki lehet cserélni. A

kiürített területeket érintetlenül kell átadni és a politikai foglyokat azonnal szabadon kell bocsátani.

A magyar és lengyel kisebbségek területi igényeit három hónapon belül az illetékes kormányok rendezzék. Ha ez be nem következik, úgy az a négy nagyhatalom kormányfői további összejövetelének tárgya lesz, E megállapodások teljesítése esetén kölcsönös garanciát vállal a négy nagyhatalom Csehszlovákia később megállapítandó határainak biztonságáért. Német- és Olaszország csak abban az esetben vállal az új határokért garanciát, ha a magyar és lengyel területi igények teljes kielégítést nyernek.

A cseh kormány kénytelen-ségből elfogadta a négyhatalmi konferencia döntését, a „nemzeti nagy csapás“ alkalmából két napos nemzeti gyászt és három napos rádiószünetet rendelt el. Azt jelentette ki Syrový tábornok, miniszterelnök, hogy Csehország magára maradt, mindenki elhagyta.

Véget fog tehát érni a csehek további orcsatlan erőszakoskodása, irtózatossága, kényuri hatalmi túlzása a felszabadítandó területeken. A „demokrácia“ hazugállama saját zsirjába fult. Sorsát saját maga pecsételte meg. Felfuvalkodottságának megadta a méltó árát.

A müncheni négyhatalmi értekezlet a béke nagy művét vér nélkül oldotta meg. Minden magyar embernek a mélyszégyen hálájára méltók ezek a nagy államférfiak, de különösen Hitler és Mussolini, akik a trianoni békeparancs által agyonnyomított, legázolt magyarság jogainak és igazságának elismerése mellett kemény kitartással, rendíthetetlenül foglaltak állást.

A német hadsereg október 1-én bevonult és megkezdte a szudétanémet területek átvételét.

Hirdessen a „Független Hajduság“-ban.

Két hatalmas államférfi nyilatkozata hangzott el a napokban. Két olyan megnyilatkozás, amely minden biztonnal alkalmas arra, hogy felvázolja Európa új térképét. Egy napon hangzott el mindkettő. Az egyiket Mussolini, az olasz nép Duceja mondta, a másikat Hitler, a hetvenöt milliós germán név vezetője.

Mind a két beszéd félreérthetetlen világossággal nyúlt a cseh problémához. Mind a két beszéd határozottan hangsúlyozta, hogy ezt a kérdést gyorsan és véglegesen meg kell oldani. Nem hiszem, — mondotta Mussolini Veronában — hogy Európa lángtengerbe akarja vetni magát csak azért, hogy megfőzze a prágai záptojást. Általában a Duce szavai amilyen élesek, olyan bizakodók voltak. Jelentősége kétirányú. Az egyik az, hogy nyílt és minden kétséget kizáró állásfoglalással hirdette a „Berlin-Római tengely“ szilárdságát, a másik pedig az, ami miniket magyarokat olyan közérdekel, hogy többször is kiemelte, hogy a csehországi magyar és lengyel nemzetiségek kérdését szintén rendezni kell. Ez az erőteljes állásfoglalás folytatása annak a céltudatos politikának, amelyet Mussolini a háború után nyíltan folytatott és amely mindig hirdette a revízió szükségességét.

Es alig hangzott el a Duce szavai, a rádió villaggá repítette Hitler megnyilatkozását. A berlini Stadionból széles alapokra fektetett történelmi vázlattal ismertette a cseh probléma keletkezését és kiéleződését. Egyéniségét annyira jellemző nyíltsággal és kemény határozottsággal jelentette ki, hogy most már vége az engedékenységeknek. Nagy elismeréssel szökött Hitler Chamberlain fáradhatatlan buzgólkodásáról és az igaz barát melegségével ismertette Olaszország és Mussolini magatartását. A továbbiakban egészen rövidre

fogva és egészen világosan ismertette a német álláspontot. Ismertette javaslatát, amelynek lényege, hogy az a terület, amely népe szerint német és akarata szerint Németországhoz kívánkozik, most Németországhoz jön. Most és nem akkor, amikor Benes szeretné; amikor Benesnek esetleg sikerült egy vagy két millió németet kiűzni. Hitler határidőt szabott: október elseje a kitűzött terminus, amikorra teljesíteni kell a német követeléseket, melyek az önrendelkezés jog diadalát jelentik.

Mussolini és Hitler hétfői állásfoglalása, az eddigi óráról-órára változó világpolitikai helyzetben bizonyosságot teremtett. Bizonyosságot teremtett tekintetben, hogy ez a két nagy hatalom, amikor egyrészt a legmesszebbmenő áldozatoktól sem riad vissza, hogy megmentse és biztosítsa az európai békét, egyúttal minden eszközzel és minden körülmények között biztosítja az igazság és emberiség diadalát.

Mint Mussolini, úgy Hitler is említést tett Csehszlovákia többi nemzetiségéről. Hitler kijelentette, hogy abban a pillanatban, amikor Csehszlovákia megoldja a problémát, vagyis a csehek többi kisebbségeikkel szemben is rendezték az ügyeiket, még pedig békésen, abban a pillanatban nincs érdekelttségi viszonyban a cseh állammal szemben és ezt garantálni is hajlandó. Ajánlatot tettem Benesnek — hirdette Hitler — ami nem más, mint megvalósítása annak, amit már két ízben biztosítottam. Az ő kezében van most a béke, vagy a háború.

Béke vagy háború... s a világ bizakodva várja most a megszállott dátumot. Hinni kell abban, hogy győz a józanság, győz az igazság és „Európa nem veti magát lángtengerbe“ a Moszkvától irányított Hradzsín kedvéért.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Szeptember 30-án délelőtt Hajduszoboszló megyei város képviselőtestülete rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen dr. Márton Gábor polgármester elnökölts mintegy 30 képviselő jelent azon meg.

Napirend előtt polgármester jelentette, hogy a napirenden levő elhatározó jelentőségű világesemények alkalmából a magyar nemzet két nemeslelkű pártfogóját Hitler Adolfot és Mussolini Benitót a város nevében táviratilag üdvözölte. (Nagy éljenzés.) Jelentette

továbbá, hogy ő és Veress Béla közüzemi igazgató-mérnök a Berlin-Nauheimi nemzetközi fürdőkongresszuson a válságos európai helyzet miatt nem jelenhettek meg. Tudomásul szolgált.

A vármegyei kisgyűlésnek a szeszfőzdeüzem fenntartása és Madarász József számvevőségi főtanácsos felügyelő bizottsági taggá történt választása ügyében hozott jóváhagyó határozata belügyminiszterhez felterjesztetik. A fürdőüzem által használt 40 kat. hold haszonbérének megállapítása

felebbezések folytán vármegyei kisgyűlés által feloldatván, a közüzemekkel megkötendő új hasznosítási szerződés terjesztendő fel. A hivatásos tűzoltóság szervezetről alkotott szabályrendelet kisgyűlés által jóváhagyatott, a hét hónapos tűzoltó tisztképző tanfolyamra dr. Soós Ferenc számvevősegi gyakornok kiküldetett költségeinek megfelelő fedezése mellett. Tűzoltóparancsnok ugyanis csak az lehet, aki a tanfolyamot elvégezte. Már pedig tűzoltóparancsnokul ő van kiszemelve. Dr. Márton Gábor polgármester képviselői pótléka 600 P-ről 1500 P-re egyhangú határozattal felemeltetett. Közművek alkalmazottainak illetményrendezése a napirendről levétetett. Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet ama kérelmét, hogy a fürdő előtti téren egy autóbusz várótermet és üzlethelyiséget állíthasson fel saját költségén, tíz évi díjmentes használat biztosítása mellett, képviselőtestület, miután az állandó fürdő térsége nincs még rendezve, illetve véglegesen kijelölve, Demjén Ferenc, Herczegh Bálint, Márton László képviselők és polgármester felszólalása után a napirendről egyelőre levette, ebben a kérdésben később fog határozni.

Tar István és társai kérelmére a Korpos-utca 160 méter hosszúságban levő kikövezéséhez, ha a burkolat a szabványos 3 és fél méter szélességűvé lesz kiépítve, város 600 P erejéig homokanyagot ad.

Ezután következett a közgyűlés legkiemelkedőbb tárgya: polgármester javaslata egy tüdőbeteg gondozó és tüdőbeteg otthon létesítésére vonatkozólag. E nagy horderejű és közegészségügyi szempontból elvitathatatlannul kiváló fontosságú tervezet oly messzemenően előkészítés alatt áll, hogy annak megvalósítása teljesen biztosítva van. E szerint a Vadaskertnek az állami polgári iskola nyugati frontjával szemben a faiskolai részből kihalásig 1000—1200 négyzetöl területen épül fel 40 ezer pengő költséggel az Egészségház, amely magába foglalja majd a tüdőbeteg gondozót és tüdőbeteg otthonot, továbbá a járványkórházat, a központi szegénybeteg rendelőt és a Stefánia anya- és csecsemőgondozót.

Az egészségházban e szerint célszerűen összpontosítva lesznek mindazok az egészségügyi intézmények, amelyek a városban feltalálhatók. A létesítendő egészségház építkezési költségeihez az állam 10,000 P segélyt nyújt, a város ugyancsak 10,000 P-t ad és területet, a felszerelés és berendezés költségeit, amely legalább szinte 10 ezer pengő kiadást jelent, az állam viseli, 10 ezer pengő építési segélyt ad a vármegye is. Az egészségház évi fenntartási költsége 7000 P lesz. Ehhez a város évi 3500 pengővel fog járulni. Minthogy azonban a régi járványkórház évi 1400 P fenntartása és a Stefánia fiók 660 P évi helyiségbérlete megszűnik, a város által voltaképpen alig 2000 P lesz a fedezendő évi kiadás. Hajdúvármegye a fenntartáshoz évi 1500 P-vel járul, a többinek fedezése az államra fog hárulni. Ugy tervezik a tüdőbeteg gondozó és tüdőbeteg otthon, hogy azt a püspökladányi járásközségei is igényelhetik. Hajduszoboszló előnyben van az elhelyezés tekintetében a járás községei felett, mert kifejezetten gyógyfürdőváros. Az

Egészségházban egy specialisan képzett állandó jellegű szakorvost fognak alkalmazni, aki a szegénybeteg rendeléseket is végezni fogja. Hogy az egészségház külső környezete is megfelelő legyen, a Vadaskert előtt elvonuló törvényhatósági út goromba ciklops köveit átcsereleik. Imé nagyjából ennyit tudunk közölni az Egészségházzal.

Képviselőtestület polgármester indítványára Rásó István alispánnak az Egészségház létesítése és fenntartása érdekében megnyilvánult támogató jóindulatáért és nemes lélekből eredő pártfogásáért hálás szívvel mondott köszönetet.

Veress János 50 százalékos hadirokkant a Petőfi-utcán egy 400 négyszögöles városi sarokkertet kért megvételre. E telek ügyében bizonyos per folyik. Ennek eldöntéséig a kérelem el nem intézhető, azután is csak 200 négyszögölet lesz hajlandó esetleg eladni a város.

Kovács Bernát tanyai községi tanítót, miután működésével arra teljes mértékben rászolgált, az iskolaszék előterjesztésére képviselőtestület véglegesítette. Barcsa Lajos gimnáziumi tanuló a községi kötelekbe felvétetett.

A városi háztartási alap, a különálló alapok és üzemek 1939. évi költségvetését a képviselőtestület többek felszólalása után egyhangúlag elfogadta és 65 százalékban állapította meg a községi pótdadót a jövő évre. Módosítás csupán a járdaépítkezéseknél történt, ahol az előirányzott kiadási összeget a közgyűlés Herczegh Bálint indítványára 9000 P-vel felemelte.

Vármegyei közgyűlés.

Hajdúvármegye szeptember 28-diki közgyűlésén Lossonczy főispán távollétében Rásó István alispán elnökölt.

A közgyűlésen dr. Tasnádi Nagy András örökös bizottsági tag, a Nemzeti Egység Párt országos elnöke először jelent meg.

Napirend előtt dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő, bizottsági tag a felette válságos külpolitikai helyzetről és aggodalmas történelmi órákról, valamint a magyar nemzet két nemes lelkű barátjáról, Hitlerről és Mussoliniről emlékezett. Lelkes szavainak hatása alatt a vármegye mindkét nagy államférfit táviratilag üdvözölte.

Hatalmas lelkesedéssel vették tudomásul a Szent István király emlékének megőrkítését, amely előterjesztéshez Dessewffy Elemér és Molnár Zoltán bizottsági tagok szótak hozzá.

Brassay Károly és dr. Szabó Ferenc bizottsági tagok elhunytáról kegyelettel emlékezett meg az alispáni jelentés, helyeikre Jóna Miklós és vitéz Sipos Elek póttagok lettek behíva.

Az alispáni időszaki jelentést a közgyűlés egyhangú határozattal tudomásul vette.

A vármegye 1939. évi háztartási költségvetése 11,7 százalék, a nyugdíjalap költségvetése községeknél 28,4, a városoknál 4 százalékban nyert megállapítást.

Negyedmillió pengős költséggel bekötő utakat fog építtetni a vármegye a jövő évben. A kereskedelmi miniszter a kaba—derecskei ut 35 ezer, Püspökladány—Ürmöshát 18 ezer, Hadház—Dorog 23 ezer, Hajduböszörmény—Szoboszló 9 ezer pengő, a kaba—derecskei

Nem pusztá álom a reménység!

Természetes tehát, hogy az emberiség általában arra törekszik, hogy a hangulatot, a kedvet, a **reményt előidézzék és fokozzák.** Ez leginkább elérhető a magy. kir. osztálysorsjáték által, mert akinek sorsjegye van, alapos a kilátása, hogy egy kis befektetés árán gyorsan nagy vagyona tehet szert.

Hol nyerhet most 10 ezer, 20 ezer, 40 ezer, 50 ezer, 60 ezer, 70 ezer, 100 ezer, 300 ezer vagy 400 ezer pengőt!

Az **osztálysorsjáték** módot, alkalmat ad mindenkinek, hogy kisebb-nagyobb nyereségben részesüljön bárki, mert mindenkinek és az **összes sorsjegyeknek egyforma a nyeresési esélye.**

Az új sorsjáték húzása már **október 15-én** kezdődik, tehát

szerezse fel! Aki mer, — az nyer!

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára az összes főárusítónál:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
28 pengő	14 pengő	7 pengő	3,50 pengő

Állandó és kitartó játék által érhető el eredmény!

bekötő ut, további kiépítésére 22 ezer, Hajdudorog—tokaji úthoz 18 ezer pengő állami hozzájárulást engedélyezett. Ezeket kívül előreláthatólag az 1939-ik évben kiutal még 37,500 P-t. A törvényhatósági utalapot terhére kiépítik még jövőre a Hajdunánás—Tiszacsege közötti bekötő utat és a hajduszoboszlói összekötő utat 21 ezer pengő költséggel. Fedezet hiányában a vármegye 1939-ben csak 248 ezer pengős utépítést tud végrehajtani, holott a szükséglet 470 ezer pengő lenne.

SZEMLELŐDÉS

Égető lidércnyomás alul szabadult a világ népe, amikor péntekre virradóra nyilvánosságra jutott, hogy Münchenben megszületett a béke. A hír csakhamar szétfutott az egész művelt világban, örömmámort hirdette mindenütt, ahol a kérdés horderejével tisztában levő emberek laknak. Magyar hazánkban az örvendétes döntés jelentőségét kissé lelohasztotta az a körülmény, hogy a magyar és lengyel területi kiigazítás nagy problémájának megoldására három havi határidőt engedélyezett a négy hatalmi értekezlet. Régi magyar beszéd: „Ami késik, nem mulik.” Nincs semmi ok a türelmetlenségre. Amely ügyben négy olyan hatalmas, külpolitikailag edzett államférfiu döntött, mint Chamberlain, Hitler, Mussolini és Daladier, ott nincs helye semmi kételynek. Az valószínűnek látszik, hogy a csehek valameddig még akadékoskodni fognak, ez azonban nekik használni már nem fog. Legfeljebb szegény magyar testvéreink szenvedései fokozódnak, de most már ez is záros határidő alá van vetve, új év előtt meg kell neki szünni. A csehek bitang uralma akkor leáldozik.

A hét első napjaiban a sziléziai határterületet bitorló cseh határőrök közé lóttek egy tüntető lengyel tömegnek. Sok lengyel testvérünk holtan rogyott a földre. Pénteken a kölcsönt visszaadták a lengyelek. Egy éjjeli támadásnál 11 csehrendőrt agyonlőttek. Pedig már a béke állapotában lennének.

Az özvegy angol anyakirálynő a parlament karzatán könnyeket

hullatott, mikor Chamberlain angol kormányelnök az angol alsóház szerdai ülésén a béke lehetőségéről szólott és bejelentette, hogy Hitlertől a négyhatalmi konferenciára Münchenbe meghívást kapott. Az anyakirálynő már végig élt egy háborút és jól tudja, mit jelent egy világháború még a győztesek számára is. Azok a könnyek csak igaz könnyek lehetnek, amelyek Európa királynői nagyszonya szeméből leperegtek. Így érez egy valódi anya.

A cseh kormány beadta a derekát. Kormányára rádió útján siránkozó hangon jelentette be a cseh népnek, hogy a tulerő előtt, miután szövetségesei cserben hagyták, kénytelen kapitulálni. Vajon ez a tulerő nem volt-e meg vele szemben eddig is? Csakhogy ő erősen bizott a szovjet-orosz kormány segítségében, no meg európai barátjaiban is. A kommunista uralom azonban csak otthon ragyog oly fényesen. Idegenbe hurcolva nem látszik olyan döntő szerepűnek. Új fejezet kerül ezután a világtörténelembe.

A ceglédi sokgyermekes családfenntartók kérték polgármesterüket, hogy a város megfelelő lakásról gondoskodjék számukra. Dr. Sárkány Gyula polgármester azonnal felment a minisztériumba, és ott megígérték neki, hogy a kívánságot teljesíteni igyekeznek. A kormányzatnak szándékában van ugyanis, községekben és városokban egészséges és a higiénikus életmód követelményeinek megfelelő kislakásokat építeni. Már több községben meg is kezdtek a stílusos, kertközepén álló lakások építését. Valószínű, hogy rövid idő múlva Hajduszoboszló város is megkapja a maga kislakásait, amelyeket nem egészségtelen gödrökben és mocsaras helyeken, hanem száraz, egészséges telkeken fognak felépíteni. Az is egész valószínű, hogy ezek a lakások nem egy tömbben létesülnek majd, hanem szétszórva a város különböző pontjain. Az ígéretnek örülünk és már nagyon szeretnénk, ha csinálnák is ezeket a lakásokat, mert nagy szükség van rájuk. Sok az igénylő és valószínűleg mostohasorsban élnek a sokgyermekes családok.

3 szobás komfortos, teljesen új lakás Horthy Miklós-ut 23. kiadó, vagy eladó.

MAGYAR PIRKADÁS!

Siri sötét éjszakában,
Félig már halálra váltan
Járt népünk, husz esztendeje
S nem törődött senki vele!

Szomszédaink a gonoszak,
Okozói legtöbb rossznak,
Testünk, lelkünk sanyargatták,
Szép hazánkat szétszaggatták!

De végül, nagy, nemes elmék,
Tiltó szavuk felemelték,
Sőt baráti jobbot nyujtva,
Mutatnak hős, közös multra!

Igy már pirkad! Magyar remélj!
Nem vagy magad! Akarj, ne félj!
S bár föld indul, sőt ég szakad;
Minden magyar - lesz még szabad!

Ceglédy Anti.

Előfizetési felhívás.

Az új évnegyed alkalmából tisztelettel kérjük lapunk előfizetőit, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek. Régi előfizetőink a lapkihordóknál előfizetési jegy ellenében fizethetnek elő, új előfizetők pedig kiadóhivatalunknál, vagy Kovács Kálmán könyvnyomdájában, esetleg a lapkihordóknál jelentkezés után házhoz szállítva kapiják lapunkat. Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előfizetési díjaikat postátalványon sziveskedjenek megküldeni.

Előfizetési díj negyedévre helybelieknek 2— pengő, vidékre postán küldve 2:50 pengő.

Tisztelettel:

a FÜGGETLEN HAJDUSÁG
szerkesztősége és kiadóhivatala.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor prédikál Békta Lajos lelkész, textus felvétel előtt Bliss: „Jézus a mentőcsónak” című darabját éneklő a Vegyeskar. A délelőtt fél 11 óras ifjúsági istentiszteletet végezi Kovács Lajos vallásoktató-lelkész, délután 2 órakor prédikál Fehér János segédlelkész.

— **Megalakult a Légoltalmi Liga hajduszoboszlói csoportja.** Szeptember 29-én délelőtt 9 órakor a városháza nagyteremben tartotta alakuló közgyűlését a Légoltalmi Liga hajduszoboszlói csoportja. A népes közgyűlésen dr. Márton Gábor polgármester elnökölt. Ismertette a Liga célját. Majd Beliczky Kálmán m. kir. rendőrfőtanácsos röviden az alapszabályokat ismertette. A tisztség betöltése a következőképpen alakult: A tisztségek betöltése a következőképpen alakult: elnök: dr. Márton Gábor, ügyvezető alelnök: Beliczky Kálmán, titkár: Szelekovszky Ernő, gazdasági főnök: Gajzer János, a csoport elnöki tanács tagjai: Demjén Ferenc, Azlen Emil, Gajzer János, Mohácsi Gábor, Cseke Gábor (I.), Cseke Gábor (VI.), id. B. Nagy János, dr. Malatinszky Zoltán, Faller János, id. Czeplédi József, Cseke Péter, Csernyi István; számvizsgálóbizottság tagjai: Bálint Árpád, Cseke Gábor (I.), Cseke Gábor (VI.), csoport pénztári ellenőr: vitéz Bartal Rezső. A csoport tiszteletbeli elnökök felkérését a legközelebbi elnöki tanács fogja elintézni. Az elnök zárószavai után az alakuló gyűlés véget ért.

— **Ünnepelt református lelkész.** Kállay Sándor püspökladányi ref. lelkészt ottani lelkészi szolgálatának 25-ik évfordulója alkalmából a püspökladányi ref. egyház hívei és egyházi intézményei meleg szeretettel, bensőségteljesen ünnepelték.

— **Dr. Ádám Gyula** fűrdőorvos a berlini és mauheimi nemzetközi fűrdőkongresszusról csütörtök éjjel hazaérkezett.

— **A Városi Dalegylet** nagy ambícióval készült hetek óta a Református Élet konferenciáján való szereplésre. Minden nap más-más darabot mutatott volna be a Dalegylet férfikara és a vegyeskar. Egyik vegyeskari darabot most vasárnap délelőtt énekelni fogja a ref. templomban a Vegyeskar, a többi betanult énekszám október 31-ikére marad.

— **Emlékbélyegeket készítettek a debreceni református kollégium négyszáz éves jubileumára.** A magyar királyi posta igazgatósága emlékbélyegeket tervezetett a magyar kultúra nagy ünnepére: a debreceni református kollégium október 4-én és 5-én tartandó négyszáz éves jubileumára. Többféle debreceni emlékbélyeg készült és rajtuk a régi és új kollégiumot, a központi egyetemet, Maróthi és Hatvani egykori híres tanárokat és a kollégium tógás diákjait ábrázolja.

— **A Református Élet** című egyházi lap szeptember 24-iki számát nagyrészt Hajduszoboszlónak szentelte. Belsejében terjedelmes cikket közölt Hajduszoboszló város és a református egyház multjából, aztán ismertette a fűrdőt, sikerült képekkel illusztrálva. Leköszölte feltűnőleg az október 6., 7., 8-ikára tervezett konferencia egész programját. Mutató címlapját pedig a fűrdő látkepe díszíti, ezzel a felirással: „A legértékesebb új magyar fűrdőhely, Hajduszoboszló”. Ha elmarad is külső kényszerítő okok miatt a konferencia, ez az alkalmi szám, nagy reklámja lesz fűrdőnknek, mert hiszen a Református Élet a magyar református intelligenciának a kedvelt lapja, mely a legelőkelőbb körök asztalán is megfordul. Külön elismerést érdemel az a tény, hogy Muraközy Gyula szerkesztő szives volt ebből a számból 100 ingyen példányt küldeni városukba, szétosztás végett.

— **A MÁVAUT** autóbussz menetrendje október 1. után megváltozott. Hajduszoboszló piacteréről Debrecenbe délelőtt 9:22, délután 1:22-kor és 5:40-kor indul hétköznapiokon s Debrecen Bika szállótól délután 2:10-kor, 5 órakor és 6:30-kor jön vissza. Vasárnap csak egy járat van a téli menetrendben. Délelőtt 9:22-kor megy be és délután 2:10-kor jön vissza Debrecenből.

— **Az államvasutak (MÁV.)** téli menetrendjében nincs más változás, minthogy a délelőtti fűrdővonatok járatása október 1-én megszűnt. A többi vonatok abban az időben érkeznek és indulnak Hajduszoboszló vasútállomásra, mint eddig.

A cserépkályha

kiváló, olcsó fűtőttest.

K R I S C H
kályhás-mesternél,

Debrecen, Ispoly-tér 1. sz. alatt
(Nagyállomásnál) Telefon: 12-18.

Vállal minden szakmába vágó munkát,
vidéken is.

URÁNIA

Okt. 2--3-án

Minden 10 évben
vanegilyenrend-
kivüli filmcsoda!

Vasárnap fél 6 és 8

Hétfőn 8 órakor:

Felülmul minden eddigi
Tarzan és dzsungel filmet!
DOROTHY LAMOUR
a szép filmszínésznő főszereplésével:
HURRICANE

Műsort bevezeti: Magyar világhírű.

— **Elmarad a „Református Élet” szoboszlói konferenciája.** A „Református Élet” október 6., 7., és 8-iki konferenciájára az ingyen szállások felajánlása igen szép sikerrel járt. Mindjárt az első felhívásra 330 vendégnek az elhelyezésére ajánlottak fel szállást és a legtöbb helyen ingyen reggelit is. Akadtak más felekezethez tartozók is a vendéglátók között. A Ref. Leánybibliákör és a Lorántfy Zsuzsanna nőibibliákör tagjai pedig arra vállalkoztak, hogy az általuk összegyűjtött lisztből házikalácsot sütnek s a felajánlandó tej, kávé, cukor felhasználásával naponta ingyen reggelit szolgálnak fel azoknak, akik szállásukon nem kapnak. Ha mindez így sikerülhet, nagyon szép híret vihették volna szét az ország különböző részeiből összeveregők a szoboszlói magyaros vendégszeretetének. A MÁVOSZ. üdülőháza vezetősége részéről pedig Kemény Gyula elnök, nyug. Máv. főfelügyelő, önként felajánlotta Békta Lajos lelkésznek, miszerint a Bánomkert elején levő modern vasutas otthonnak 26 szobájában 40 ágyat ingyen átenged a Református Élet hajduszoboszlói konferenciájára jövők részére és csak a takarításért és reggelijért kell valamit a személyzetnek fizetni. Ez a saját elhatározásából származó ténye a nyugdíjas magyar vasutasoknak, mindenesetre a legnagyobb elismerést érdemli. Kár, hogy mind ez a szép vállalkozás most a nehéz viszonyok miatt dugába dől.

— **Január 1-én megkezdődik a mezőgazdasági öregségi járulékok kiutalása.** A mezőgazdasági öregségi biztosítás szolgáltatása január elsejével kezdődik meg. Ettől az időponttól kezdve az a 75.000 öregségi járadékra jogosult, akiknek a törvény értelmében a teljesítéseket már most kell nyújtani, hozzájut a 60 pengős járadékhoz. A munka megkezdésére megkezdődtek a megfelelő adminisztratív intézkedések is az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél. A mezőgazdasági öregségi biztosítás megkezdése igen komoly szociális munkának a megindulását jelenti és hatékonyan szolgálja az eddig magárahagyott, ellátatlan, kiöregedett mezőgazdasági népesség javát.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejthetetlen drága jó édesanyánk, illetve a jó gyermek, testvér és rokon: özv. Jöcsák Gézané elhunyt alkalmából bennünket ért felmérhetetlen fájdalomunkban vigasztaló részvételükkel felkerestek, illetve temetésén való megjelenésükkel fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk őszinte köszönetet.

A gyászoló család.

Önök is meg kell már venni a

NIROPÁLL
S Z I P K Á T,
ha egészsége ér egy fabatkát . . .

— **A debreceni kollégium jubilaris ünnepeinek** elmaradásáról a végrehajtó bizottság a következő híradást adta le a lapok részére: „Legmélyebb sajnálatunkra kénytelenek vagyunk a jubilaris ünnepeket elhalasztani. Északi határainkon túl lakó véreink megpróbáltatásainak napjaiban nem ünnepelehetünk. Ennek következtében nem fejthetők ki vendégeink fogadásánál ünneplés formában teljes szeretetünket és megbecsülésünket. Szeretnénk olyankor ünnepelni, amikor mind eljöhethetnek és messziről ideutazásukkal nem volnának kénytelenek a mai fáradalmakat elviselni. Kollégiumi jubileumi bizottság.” Ezt a nyilatkozatot öt nyelven megküldik a jubileumon résztvenni szándékozott külföldieknek, egyházaknak, egyetemeknek, főiskoláknak és az érdekelt tudósoknak. Az egyházkerületi közgyűlést és dr. Révész Imre püspök beiktatását azonban hétfőn, október 3-án megtartják. Lelkészi beiktatása mult vasárnap ment végbe a debreceni nagytemplomban.

— **Halálozás.** Városunknak egy közhasznú tevékenységben, érdemekben gazdag polgára tért örök nyugovóra idősb Márton József birtokos személyében szept. 27-én reggel. A megboldogult 33 éven át szolgált a pusztangyalháza közbirtokosságot előbb pusztai biztos, majd mint közbirtokossági pénztárnok. Szerénységéről, becsületességéről, odaadó munkásságáról, embertársa iránt tanúsított megértő bánásmódjáról volt ismeretes. Ezért általános tisztelet és megbecsülés környezte. Hosszasabb időn át gyengélkedett, míg végre szenvedéseitől megváltotta a halál. Id. Márton József 40 évig volt a városi képviselőtestület tagja, 20 évig megyei törvényhatósági bizottsági tag, 36 évig presbiter és évtizedeken át a Gazdasági Bank-Hajdumegyei Takarékpénztár igazgatósági tagja. Hosszu ideig a város vezető polgárai között foglalt helyet. Tíz élő gyermeknek volt az édesatyja, akik közül egy is el nem veszett. 77 évet élt. Elhalálása városzerte részvétet keltett. Idősb Márton József temetése szept. 29-én ment végbe kiterjedt rokonságának, jóbarátainak, ismerőseinek, tisztelőinek széleskörű részvéte mellett. A református templomban Demjén Ferenc lelkész búcsúztatta, majd a Kossuth-utcai ref. temetőben levő családi sírboltban bocsátották örök pihenésre. A megboldogultban özv. Márton Józsefné Tökés Klára nagyszony férjét, dr. Márton László h. városi orvos, ifj. Márton József és Lajos birtokosok, özv. Loós Andrásné, B. Nagy Károlyné, Császi Sándorné, Matkó Imréné, Csanády Istvánné, Lia és Erzsébet leányai édesatyjukat gyászolják, Loós András ref. segédlelkész, a strassburgi egyetem hallgatója nagyatyját vesztette el a megboldogultban.

Eladó vagy hosszabb időre hasznosbérbe kiadó a Zakar-utca 16. szám alatti 2 szoba, konyha padlózott és villanyvilágítással berendezett, továbbá speiz és mellékhelyiségekből álló házastudvar. Értekezni lehet: a helyszínen.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik megboldogult felejtetetlen jó férjem, édes jó apánk, szeretett nagyapánk elhunyt alkalmából részvétüket kifejezni és a temetési gyászszertességtételen megjelenni szívesek voltak, ezuton mondunk halás köszönetet:

özv. Márton József és családja.

— **Egy tanítói özvegy halála.** Özvegy Vágó Imréné Deák Terézia urnó életének 67-ik, özvegyiségének 5-ik évében szeptember 29-én meghalt. A megboldogult jó családanycsapatát tegnap délután helyezték örök nyugalomra a rokonok, ismerősök általános részvétele mellett a gyászos háznál és a sírnál tartott búcsuimák után a Kossuth-utcai református temetőben. Gyászolják fiait: Vágó Imre nevével Barcsay Ilonával, Vágó Jenő banktisztviselő menyasszonyával Fűzy Irénnel, továbbá testvérei s a Vágó és Osztrovszky családok.

— **Öngyilkos fiatalember.** Décsy Sándor 32 éves karacs-utcai lakos szülei lakásán szeptember 29-én felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Décsy Sándor öngyilkosságának okát minden valószínűség szerint a háborús helyzet válságos lehetőségében kell keresni. A debreceni kir. ügyészség, miután büntény nem történt, a temetési engedélyt megadta. Temetése nagy részvét mellett szombaton ment végbe.

— **Elsőtétítési gyakorlat.** Városunkban szeptember 29-én este fél nyolc órától nyolc óráig elsőtétítési légóltalmi gyakorlat volt. A szirénák kellemetlen hangjai után, a városra nagy sötétség borult. Közvilágítás kialudt, az elsőtétített ablakokon keresztül, a szórványtól eltékelve, semmi fény nem áradt a szabadba. A világítás erőssége is lecsökkent. A házak lakói riadtan várták a további fejleményeket. Hála Istennek, csak gyakorlat volt és a nehéz fél óra elmúltával, újra megszólaltak a szirénák a harangok zugásától kísérvé és újra szabadon lélegezhetett a város minden lakója. Kigyulladtak a lámpák és tárgyaiták a történeteket. A szirénák hangja a lakásokban nem igen hallható, ami mindenesetre nem megnyugtató. Viszont igaz, hogy sokkal erősebb elektromos sziréna lesz felszerelve, amit bizonyára mindenki jól fog hallani. A most működő három kézi szirénát pedig jó volna kint a tizedekben elhelyezni, valamilyen alkalmas helyen. A toronyból szemlélve a gyakorlatot, igazán jól sikerült az elsőtétítés, mert sehol a városban a legkisebb fény sem volt látható. Viszont a város határában fekvő tanyákról becsillogott a lámpafény. A gyakorlatokba tehát a tanyákat is be kell vonni. A lakosság megértésével és a legnagyobb igyekezettel vett részt az elsőtétítésben, a fegyelem mintaszerű volt. Az első próba után minden remény meg van ahhoz, hogy a valóságban is az elsőtétítés óriási veszélytől mentheti meg városunkat.

— **Hogyan lett a Király Színház tagjából világhírű artista?** Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

— **Állatok és járóművek ideiglenes átengedése.** A hivatalos lap pénteki száma közölte a miniszterelnök rendeletét az állatokok és járóműveknek a honvédség ideiglenes használatára történő átengedéséről. A rendelet szerint személy, vagy teher szállításra alkalmas minden állatnak és fogatos járóműnek, valamint mindennemű szárazföldi gépjárműnek birtokosa köteles állatát, illetőleg járóművét menetképesen felszerelve a hajtáshoz, illetőleg vezetéshez szükséges személyzettel együtt a községi, illetve városi előljáróság felhívására a honvédségnek ideiglenes használatra átengedni. A használatért térítés jár, amelynek mértékét a honvédelmi miniszter rendelettel határozza meg.

— **A csehszlovákiai 1930-as népszámlálás.** Az utóbbi hetek külpolitikai eseményei miatt nagy az érdeklődés a nemzetiségi térképek és nemzetiségi statisztikák iránt. Nem lehet érdektelen, ha felidézzük, hogy Nagy-Magyarország 325 ezer négyzetkilométer területéből Csehszlovákiához csatoltak 62 ezer négyzetkilométert 3,517.000 lakossal, akik közül szlovákok (tót) volt 1,702.000, nem szlovákok 1,815.000. A Felvidéken 1930-ban volt utóljára népszámlálás, amelynek végrehajtása ellen, akkoriban a magyar törvényhozók panasszal éltek a Népszövetségnél. Az eredményeket a csehek a magyarság kárára meghamisították. Több mint 300 ezer magyart elikkasztottak.

— **Segélyt kapnak a fegyvergyakorlatra bevonultak családtagjai.** A honvédelmi miniszter a honvéd vdd. parancsnokságokhoz, valamint a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz intézett rendeletében elrendelte, hogy a fegyvergyakorlatra bevonult legénység családja (felesége és gyermeke) a férj katonai szolgálatának tartama alatt családi segélyben részesüljön. A családi segély összege a feleség után havi 15 pengő, minden gyermek után pedig havi 10 pengő. A családi segélyt mindenki megkapja, aki rászorultságát igazolja. Segélyezésre rászorultnak tekintendő a család akkor, ha jövedelme kis- és nagyközségben havi 60 pengőt, megyei és törvényhatósági jogú városokban havi 80 pengőt, Budapesten pedig havi 100 pengőt meg nem haladja. A csapatparancsnokság jelentkezés alapján készített névjegyzékeket leküldi a család állandó tartózkodási helyére a községi előljáróságokhoz, városokban a polgármesterhez. A községi előljáróság, polgármester a segélyre vonatkozó jogosultságot megállapítja s azután a segélyt a fegyvergyakorlatot teljesítő család részére közvetlenül a legsürgősebben folyósítják. A honvédelmi miniszter egyuttal intézkedett aziránt is, hogy a rendes tényleges szolgálatot teljesítők (tehát nem fegyvergyakorlatra bevonultak) családjai az eddigi személynként 5 pengő családi segély helyett szintén felemelt összegű családi segélyben részesüljenek. Ez év október 1-től kezdődőleg tehát a feleség havi 15, a gyermekek pedig havi 10 pengős családi segélyben fognak részesülni.

— **Világoskék színű olcsó cukor az inségeseknek.** Jelentettük már, hogy a kormány azt a cukor mennyiséget, amelyet eddig kedvezményes áron külföldről értékesített, a Zöldkereszt szervezete bekapcsolásával főleg a Tiszántul inségesei közt fogja árusítani. Világoskékre festik majd az akciócukrot megkülönböztetés céljából. A rendelkezések a közeljövőben megjelennek.

Gazdaságterületi statisztika.

A legutóbbi statisztikai összeírás szerint Magyarországon összesen 1.827,230 gazdaság van üzemben. Ezek közül 1—5 holdas gazdaság 611,948, 5—10 holdas gazdaság 207,796, 10—20 holdas gazdaság 154,664, a 20—50 holdig terjedő gazdaságok száma 81,804, az 50—100 holdig terjedő gazdaságoké 15,762, a 100—200 holdas gazdaságoké 6223, 200—500 holdas gazdaságoké 4451, az 500—1000 holdasoké 1,936, az 1,000 holdnál nagyobb gazdaságok száma 1558. Az ország szőlővel beültetett gazdaságainak területe 355,127 hold. Az erdőterületek nagysága 1.922,458, a rétek területe 1.104,306 katasztrális hold, a szántóföld 9.762,974 holdnyi területet foglal el. A különálló gyümölcsösök területe az országban 20,036 katasztrális hold.

— **Római katolikus** egy tanerős elemi iskola létesült Kabán a hívek áldozatkészségéből. Az iskolába 70 növendék iratkozott be s miután a nyilvánossági jogot megkapta, szept. elején abban a tanítás kezdetét vette.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság kihirdetések: Imre József és Mészáros Róza, Görbe Imre és Varga Margit. Házasságot kötöttek: Sándor István és Komlósi Eszter, Horvát Béla és Kovács Margit, Barabás Sándor és Jeges Mária, Rácz Lajos és Bódi Erzsébet, Páll Ferenc és Nagy Anna-Magdolna, Dóró Imre, és Hegedűs Karalin. Születések: Kovács Gábor leánya Róza-Katalin, V. Kis Sándor fia Sándor-Imre. Halálozások: Bordán Katalin 2 hónapos, Márton József 77 éves, Jenei Mária 5 éves, Décsy Sándor 32 éves.

— **Ha légitámadás lenne...** Most már nem valószínű, hogy lesz, de ha mégis — esetleg — talán lenne, akkor mindenki a legnagyobb komolysággal viselkedjen. Légiradókör, szirénajelzéskor, harangkongatáskor mindenki tünjön el az utcákról és húzódjanak meg fák alatt, vagy meneküljenek a legközelebbi házba. A kocsi, autók az ut baloldalán álljanak meg, lehetőleg sűrű lombu fa alatt. Éjjel minden fényt el kell oltani, vagy úgy el kell zárni, hogy a szabadba ki ne szűrődhesse. A pánikot minden erővel meg kell akadályozni. A gázvédelem leghathatósabb eszköze gázálc és a gázvédő ruha. De mert városunkban jóformán senkinek ilyen védőberendezése nincs, ha gázálc-álc érne bennünket, más eszközökkel kell védekeznünk. Aki gázszagot érez, ne fusson, mert akkor a tüdőbe több levegő tördül és a mérgezés nagyobb foku lesz, hanem nyugodtan tartson nedves zsebkendőt az orra és szája elé és azon keresztül szedje a levegőt. Légitámadás idején, minden tüzet el kell oltani. A padlásokon homokot és vizet tartson mindenki. A gyújtó bombák kicsinyek és alig életveszélyesek, a robbanó bombák ellen a mi városunk aligha tud védekezni, de vigasztaló az a tudat, hogy mi aligha kapunk a robbanó bombákból, mert annak darabja többször tíz ezer pengőbe kerül, már pedig a szoboszlói házak nem érik meg azt, hogy itt a robbanó bombák százait szórják le az esetleg erre felé járó ellenséges repülőgépek. Több lenne az ő kárjuk, mint a miénk. A gyújtó bombák olcsók és veszélyesek, mert hirtelen fölgyújtják az éghető anyagokat és épületeket. Ellenük azonban hidegvérű és nyugodt emberek teljes sikerrel védekezhetnek egy vödör vízzel, vagy két-három lapát homokkal.

Fokozódik az érdeklődés.

Sokan akik eddig nem vettek részt a m. kir. osztálysorsjátékon, most lendületet visznek be az életükbe, igyekeznek maguknak alapot, önbizalmat, reménységet szerezni, hogy szebb, jobb gazdasági helyzetünk legyen és sietnek a hivatalos főárusítókhöz egy sorsjegyet vásárolni. Nem frázis, hanem bebizonyított valóság, hogy az osztálysorsjáték új vérkeringéshez, gazdasági fellendüléshez vezet, mert sokan nyertek hatalmas összeget és lettek ezáltal gazdag, boldog emberek. Az új sorsjáték október 15-én kezdődik.

Pályázati hirdetés.

Hajduszoboszló város Közműveinek igazgatósága ezennel újabb pályázatot hirdet

egy óraleolvasó és pénzbeszedő állás betöltésére.

Az alkalmazásnál megkívánt végzettség: középiskolának legalább 2 osztálya, jól írni és olvasni tudás. Javadalmazás évi 648 pengő utólagos havi részletekben. Óvadékul 500 P lehelyezése szükséges.

Törvény szerint elsőbbséget élvező hadirokkantak, vitézek, tűzharcosok egyenlő feltételek mellett előnyben részesülnek.

A javadalmazásból a betegsegélyző díjak felösszege, a kereseti s ezzel összefüggő adók teljesen, valamint vonatkozó rendelet szerint az öregeségi stb. járulékok levonásba helyeztetnek.

Az állás ideiglenes s azonnal elfoglalandó.

Eddigi életpályát magában foglaló s bizonyítványokkal felszerelt kérelmek 1938. október hó 12-ig bezárólag az ízemek irodájában (Hajduszoboszló I. Vértanuk-tere) nyújthatók be.

A beérkezett pályázatok felett a Közművek igazgatósága dönt.

Hajduszoboszló, 1938. szept. 26.

Igazgatóság.

837—1938.

Hirdetés.

Kisk. T. Szabó Ágnes és társai tulajdonát képező s a balmazújvárosi kövesut mentén fekvő 14 kat. hold szántóföld tanyával együtt eladó. Értekezni lehet városháza emelet 9. sz. szobában.

Hajduszoboszló, 1938. szept. 30.

Városi árvaszék.

13732—1938.

Hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a fegyvergyakorlatot teljesítő rászorult feleségei és 16 évet be nem töltött gyermekei családsegélyben fognak részesülni. A segélyezési eljárás a csapatnál indul meg, így tehát a feleségnek, vagy gyermeknek külön segélykérelmet előterjeszteni nem kell.

Családi segélyt csak az kaphat, akinek feleségén kívül legalább egy gyermeke van és a családjának megélhetése családi segély nélkül biztosítva nincs. A segély összege feleség részére havi 15 P, minden gyermek után 10—10 P. Hajduszoboszló, 1938. október 1.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Allatvásári jelentés

1938. évi október hó 1.-i hetivásárról:

	Felhajtott:	Eladott:
Sertés	380 drb.	260 drb.
Ló	2	1
Szarvasmarha	4	2
Borju	5	4
Juh	20	16
Kecske	2	2

Hizottsertés kilónként elősúlyban 96—102 f.